Támpont

1991 MÁRCIUS 18-31



BME PROGRAM:

A BUDAPESTI MŰSZAKI EGYETEM PROGRAMJA

MARTOS KOLLÉGIUM ARS PRESSO

márc. 22.: Galla Miklós, Kovalik Balázs: Fejezetek a HOLLÓ SZÍNHÁZ műsorából.

LANDLER MOZI PROGRAMJA

márc. 18. 20.00: Zsaroló zsaruk
márc. 25. 20.00: Jézus
ápr. 8. 20.00: Kötéltánc



SZKENE PROGRAM

márc. 17-18-án 20.00: GLEON Holland Kortárs Színházi Esték Suvor Nuver Színház előadása (Amsterdam)

márc. 19-én 19.00: A HÉT TÖRPE r: Horgas Béla, az ARVISURA színházi társaság előadása

márc. 20-án 19.00, 21.00: KARNEVÁLVÉGI ÉJSZAKA r: Jordán Tamás és Lázár Kati. A kaposvári Csiky Gergely Sz. ea.

márc. 21-én 19.00: AZTÁN MEGDÖGLÜNK r: Hernyák György a H-csoport előadása (Ujvidék)

márc. 22-én 19:00: MESTER ÉS MARGARITA ARVISURA szinh. társ. előadása

márc. 23-24-én 20.00: MARK KINGSDORF (Amsterdam) meg az ő kacsalábon forgó szegényháza

márc. 25-én 19.00: SZUPERREPRODUKCIÓ Az Utolsó Vonal előadása
1, Szuperreprodukció avagy három sirálybácsi a kertben. zenés-táncos vitatkozódráma
2, Re-produkció- avagy a harmonikus nyelv hajlik a szójátékokra. Plagizátor: Regős János

márc. 26-án 20.00: PISZTRÁNG OTÚS - avagy a sükethalász és a tenger probléma két részben

márc. 27-én 19.00: A HUSZMILLIOMODIK EV - drámai vízió egy részben. Rendezte: Vándorfi László, a Pécsi Nemz.-i Sz. ea.

márc. 29-30-31-én 20.00: THE LIVING THEATRE (New York) vendégjátéka: RULES OF CIVILITY AND RECENT BEHAVIOR IN COMPANY AND IN CONVERSATION (Az udvariasság-és az illedelmes viselkedés szabályai társaságban és beszélgetéskor) r.: Hanon Reznikov



támpont 2

TIMÓTEUS TÁRSASÁG
Campus Crusade for Christ, International 2 Timóteus 2,2

TUDOMÁNY ÉS/VAGY ISTEN?

Három estés előadássorozat a Gólyavárban, melynek alapgondolata a keresztyénség tudományos, történelmi alapjainak vizsgálata. Az előadók a Michigan State University előadói és a Timóteus társaság vezetője. Minden előadás után nyílt vitára kerül sor, ha vannak kérdéseid, érdeklődsz, szeretettel várunk.

Előadások: márc. 18. 19.00: "Tudományos bizonyítékok Isten létezéséről?"
márc. 19. 19.00: "Milyen filozófiai gondolatokat szül a világegyetem 'istentelenítése'?"
márc. 20. 19.00: "A történelmi Jézus keresése"

Előadók: Dr. Larry Longenecker
Dr. Howard Jones
William Meade
Charles Mack
David Robinson

SZAKKOLLÉGIUMOK:

Rajk

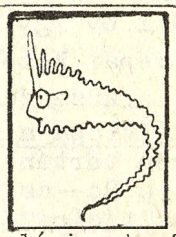

Március 18 és 22 között a Rajk László Szakkolégium konferenciát rendez. Az előadások helye: kiállitóterem
ideje: du 4.00

hétfő: Branyiczki Imre-Szervezeti magatartás és szervezeti kultúra
Chikán Attila-Vállalati stratégiák a piacgazdaságba való átmenet idején
Dobák Miklós-Management és kontrolling
Veress József-A gazdaságpolitika válsága, a válság gazdaságpolitikája
Urbán László -Miért ne gyorsitsuk a privatizációt?

kedd: Körösségi András-Liberalizmus és populizmus a politikatudományban, (18.30-kor)
Pápai Zoltán-Szavazói viselkedés racionális modellje
Szántó István-A társadalomtudományok individualisztikus programjáról

szerda: Bertalan László-Statisztikai kijelentésekkel kapcsolatos paradoxonok
Kiss Olga-Tudománytörténet és Filozófia
Madarász Aladár-A skót gyökerektől az osztrák gyümölcsig

csütörtök: Rév István-Olcsó húsnak hig a leve
Csekő Imre-A közösségi választások manipulálhatóságáról
Krajnák Kornél-Pénz a gazdaságban

támpont 3

TEK HÉT , 1991 IV.8-IV.11.

Tudományos tanácskozás a kollégium 10. születésnapján

"FELZÁRKÓZÁS EURÓPÁHOZ?"

I.A kelet-európai régió kialakulásának világgazdasági összefüggései /Pach Zsigmond Pál/

/A gazdaságtörténetben Fernand Braudel által bevezetett világrendszer szemlélet alkalmazása Kelet-Európa sajátos fejlődésének értelmezésére/

II.Nyugat-Európa a 90-es években

/Hogyan irható le a fejlődésünket—mintaként vagy hatalmi centrumként, de mindenképpen meghatározó európai tőkés integráció, annak különböző oldalai./

I.Az integráció alapvonásai /Palánkai Péter, közgazdász/

II.A gazdasági integráció közgazdasági és pénzügyi problémái /Csáki György, közgazdász/

3.Az Európai Közösség társadalompolitikája 1992 után /Borbély SZilvia, közgazdász/

III.Kelet-Európa a 90-es évek küszöbén

/Milyen történelmi adottságok határozzák meg Kelet-Európa esélyeit a 90—es években, van-e lehetőség önálló fejlődési stratégia kialakitására?/

I.A sztálinizmus öröksége/Krausz Tamás, történész/

2.A gazdasági reformok öröksége/Morva Tamás, közgazdász/

3.Az adósságválság öröksége/Lóránt Károly, mérnök-közgazdász/

IV.A fejlődés és a felzárkozás távlatai—kerekasztal-vita /Szigeti Péter politológus, Salgó István közgazdász, Szentes Tamás szociológus, Miszlivetz Ferenc szociológus/

/A társadalom adaptivitásának lehetősége és korlátai, a modernizáció elméletek relevanciája, nemzeti és regionális stratégiák lehetőségei, közgazdasági receptek társadalmi feltételei, konfliktus veszélyek, a balkanizálódás fogalma és elkerülhetősége, az uj nemzetközi munkamegosztásból származó előnyök és hátrányok, a társadalom kettészakadásának következményei, a függetlenség és szuverenitás értelmezhetősége, a Nyugathoz való viszony: másolás vagy alkalmazkodás, esetleg valami egészen más./

Az előadások kezdete: 16.30

helye: Ráday Kollégium könyvtárterme

tovább 4

Széchenyi



A Széchenyi István Szakkollégium programjai:
Március 21
Gazda István:Művelődéstörténeti kuriózumok

Március 28
Kallós Zoltán:Csángók

Április 7:
Nádas Péter

A Kazak D.C. műsora

1991. március 22-én, pénteken 19^{30} - 02^{00} -ig:

KONCERT: NO együttes
NON-STOP FUNKY & SOUL DISCO (D.J.: Szeles Tibor)
MOZIFILMEK: Végtelen történet 2. /Egy újabb fejezet/ (am.)
Zsaroló zsaruk 2. (fr. vígjáték)
CASINO
TEAHÁZ
SALÁTABÁR

1991. március 29-én, pénteken este 19^{30} - 02^{00} -ig:

NON-STOP FUNKY & SOUL DISCO (D.J.: Szeles Tibor)
MOZIFILMEK
CASINO
TEAHÁZ
SALÁTABÁR

Tiszatáj 5

ROCK

ROCK CAFÉ ROCK CAFÉ ROCK CAFÉ ROCK CAFÉ ROCK CAFÉ ROCK CAFÉ ROCK

Cím: Bp. VII. kerület Dohány utca 2o. Nyitva:18-o3
A koncertek minden este 21.3o és 23.3o orakor kezdődnek!
A filmvetitések kezdete:minden nap 2o.oo
A részletes program:

MÁRCIUS 17.
Jazz Collection /Szakcsi Lakatos Béla,Dés lászlo,Babos Gyula, Kőszegi Imre,Egri János/
Film:MILES DAVIS koncert

MÁRCIUS 18.
Latin Combo
Film:U2 koncert

MARCIUS 19
F.F.Miki /jazz-rock/
Film:Genezis koncert

MÁRCIUS 2o
Lépcsőház /rock and roll/
Film:Jimmi Hendrix koncert

MÁRCIUS 21
Barbaro /folk-rock/
Film:Garry moore koncert

MARCIUS 22
IF COMPANY /rock and roll/
Film: OZZY Osborn koncert

MÁRCIUS 23
Závodi Band /hard rock/
Film:Paul Simon in Africa

MÁRCIUS 24
Jazz Collection
Film:CHICK Corea koncert

MÁRCIUS 25
Latin Combo
Film:Genezis koncert

MÁRCIUS 26
Panama /hard rock/
Film:U2 koncert

MÁRCIUS 27
Lépcsőház /rock and roll/
Film:U2 koncert

MÁRCIUS 28
Dimitrisz Band /jazz/
Film: Europe koncert

MÁRCIUS 29
Páros duo/country/
Film: Paul Simon in Africa

MÁRCIUS 3o
Takács Tamás Dirty Band /blues rock/
Film: Deep Puple in California

MÁRCIUS 31
Jazz Collection /jazz/
Film: MILES DAVIS koncert

KIÁLLÍTÁS

MŰCSARNOK
HŐSÖK TERE [illegible] 22-7405

METSZÉSPONTOK - Olasz művészet a hetvenes és nyolcvanas években

A kiállítást az Olasz Kultúrális Napok keretében a bolognai Galleria d'Arte Moderna igazgatója, Pier Giovanni Castagnoli válogatta különböző gyűjtemények anyagából. Huszonöt művész két-két munkájával a hetvenes és nyolcvanas évek olasz művészetének sokszínűségét reprezentálja a legfontosabb tendenciák bemutatásával, melyek közül az Art Povera vagy a transzavantgard nemzetközi méretekben is meghatározó, új stílust hozott.

A hetvenes éveket az Arte Povera, a konceptuális művészet, az environment /ambiente/ és a művészet analitikus értelmezése uralta, míg a nyolcvanas években a fentiek ellenhatásaként a hagyományos festészeti kifejezés került előtérbe.

A kiállítás semmiképpen sem teljes körkép az olasz művészetről, mégis igen erős egyéniségek tevékenységén keresztül irányzatokra és alkotói teljesítményekre összpontosít, gyakran úgy, hogy a művész korábbi és legújabb munkáját szembesíti egymással.

Megnyitó: 1991. március 28-án 18 órakor. A kiállítás április 28-ig tekinthető meg.

PROGRAM

Séták a tao te kingben

Ezzen a cimen előadás sorozat indul Karátson Gábor vezetésével a MŰCSARNOKBAN.

Az előadások időpontjai:
I. március 19.19,oo orától
2. március 26.19,oo orától
3. április 2.19,oo orától
Konzultácio és beszélgetés április 4.-én 19,oo orától
4. április 9,19,oo orától
5. április 16.19,oo orától
6. április 25,19,oo orától
Konzultácio és beszélgetés április 3o.-án.

Az előadásokra és konzultációkra bérlet váltható 5oo Ft-os árom. Egyes alkalmakra külön jegyet nem árusitunk, mivel a sorozat tematikailag összefüggő egészet képez és a később sorra kerülő előadások megértése feltételezi a korábbiakon valo figyelmes részvételt. A hallgatoság a kérdéseket a két konzultácios napon teheti fel.

A tematika:
- a tao és te, a régi kinai világ, taoizmus, konfucianizmus, buddhizmus
-vu és ju , a semmi és a lét
-jin és jang, fan a visszatérés
-Csungce egy legenda a kinai régiségből
-a tao te king mint egy drámai esemeny sorozat: a könyv strukturája

Kérem! ?

Kiállítás

ANDY WARHOL -"NYOMATOK" című kiállitása március 24-én zár

Hollywoodban minden műanyag.
Nagyon szeretem a műanyagot.
Műanyag akarok lenni!"

ANDY Warhol hülyit. Vagy inkább hülyitene ha pont azon részét nem hagyták volna ki,az egyébként méltatlanul kicsi Műcsarnokbeli kiállitásáról.A fél fal nagyságu Cambell's konzervek,a tánclépésekből komponált képe,ami előtt a hülyitett emberek jobbra-balra,időnként hátra billegnek a számozott talpnyomatokat követve,az ovodai kifestő könyvvek lapjait imitáló,félig megfestett virágok,léckerítések és házikók,ezek hiányoznak.
Képeinek töredékét europai körsétára hozták,de Andy-t otthon hagyták.Igaz,az a nemzedék aki ismerhette volna,a vasfüggöny mögül nem látott ki,a mai pedig, a kevésből még kevesebbet érez magaénak.
A kiállitásra még az "elmegyek hogy lássam ki megy el" sem vonzotta az embereket,több a csönd,mint a kopogás,csoszogás,nézelődés.Kifelé jövet Marilyn tapétázott mosolya talán csak annyit mond nekünk,itt a megnyilt keleten,:na láttam Andy-t....

ERNST MÚZEUM

VI., NAGYMEZŐ UTCA 6. TELEFON: 141-4355

DERKOVITS-ÖSZTÖNDÍJASOK BESZÁMOLÓ KIÁLLÍTÁSA

A Derkovits-ösztöndíj a 35 éven aluli fiatal alkotóművészek legjobbjainak szakmai támogatására jött létre.Három évre szól,részesei közös kiállításon számolnak be - minden év márciusában - elért eredményeikről.
A kiállítás március 2o-ig tart nyitva.

DOROTTYA UTCAI KIÁLLÍTÓTEREM

V., DOROTTYA UTCA 8. TELEFON: 118-3899

SEBŐK ÉVA FESTŐMŰVÉSZ - "TÜZEK"

Képek áradatában élünk.A mindenhonnan ránk törő harsány színek,az egyre nagyobb méretek a nyolcvanas évekből grafikusok nemzedékeit kényszerítették az intimebb műfaj,a kisebb léptékek feladására.
Sebők Éva grafikusként indult,líraian finom színesceruza-rajzaival 1985-ben díjat nyert a Nürnbergi Nemzetközi Rajztriennálén.Első önálló budapesti kiállításán,1987-ben,a Stúdió galériában azonban már nagyméretű festményekkel szerepelt.Az új média,a televízió és a videó képi világával rokon szemléletű,sajátos horizontális technikával készült művekkel tisztelgett az olasz futuristák emléke előtt.
Az utóbbi öt esztendőben készült festményein a képi agressziót egy lágyabb,nőiesebb szemlélet váltotta fel.Metafizikus képein a hangsúlyozottan építészeti tér és az ember inkább csak jelzésszerűen vannak jelen,a főszereplő:a fény.Az egyre tüzesebb fényben égő,sárga-vörös izzású festményeknek szerves folytatása a legújabban készült tűzképek sora,nagyvonalú gesztusaikkal,vastag,pasztózus felületeikkel par excellence festői problémákra keresnek választ.
A kiállítás március 3o-ig tekinthető meg.

KIÁLLÍTÁS

Aki legyőzte az ókor művészetét

Vittoria vince e vinci tu vittore!

Vinciben született a XV. sz.-ban, az új kor hajnalán. Akkor, amikor a reneszánsz szembeszáll a keresztény középkor egyházának szellemi monopóliumával és az eladdig elhanyagolt tudományból az új világkép által önmagára ismert ember jussát kéri. A jurát vivere, az öröm élni humanizmusában élt egyszerre magányosan ő /hiszen az ember csak társtalanul szenteheti minden figyelmét magamagának, ugyanakkor igy kerülhető el leginkább, hogy ötleteit esetleg világgá kürtöljék egy olyan korban, amikor a matematikai ismeretek is csak nagy titokban jártak kézről-kézre a beavatottak között, vsakúgy, mint az aranycsinálás fortélya az alkimisták körében./ és a mindenkor társaság elmés mulattatójaként adomáktól, kuriozitásoktól, találós kérdésektől sziporkázva. Autodidakta módon alázatos tudománytisztelettel lett otthonossá a tudomány-technika-művészet hármasában, vált homo universalisszá abban a korban, amikor még nem élt éles határ a világ ezen három aspektusa között. Leonardo egyfajta galilelói tudós ismerettömeget, michelagelói művészetet, einsteini zsemialitást, dr. zunki "ötletességet" testesit meg egymaga egyszemélyben festő, szobrász, hadimérnök, viműépitő, térképrajzoló és müszaki tervező. Hihetetlen mennyiségben ontja a hadigépek, szerkezetek teveit, szenvedélymentes lényét jellemző módón akár Madonna képek vázlatainak szélére is. Ostromlétrák, szélmalomkerekek, sarlós harckocsik, páncélkocsik, egyszemélyes repülő és tengeralattjáró modellek tünnek fel minduntalan mintegy 7000 hátrahagyott lapon. Sok masinára az utópia bélyegét n nyomták, hiszen például hadimonstrumaihoz a hajtóerő kitalálását a későbbi századokra bizta. Ugyanúgy épitészeti újitásainak gyakorlati kivitelezését is csak a mai betonkonstrukciók teszik lehetővé. De Leonardo az, aki Milánó urának már a XV. sz-ban a túlzsufoltság és járvány elkerülése végett bolygóvárosok fölépitését javasolja. A tudomány más területein, mint növény-, állat- és embertanban is járatos. Közismrt az a harminc boncolás, amelynek nyomán anatómiai rajzai készültek alapot nyújtva az orvostudomány továbbfejlődésnek, és ma is kedvelt kézikönyvet adva a rajzolni vágyók kezébe.

Ő magx Firenzében tanult Verocchio mesternél, aki a legenda szerint, miután látta, mit tud tanitványa, valósággal elképedt és attól fogva nem vett ecsetet a kezébe. Ami igaz, az igaz, soha nem festett többé... Leonárdo tüneményes ügyességének első nyomai a firenzei festőcéh képeinek részleteiben tünedeznek fel. Játékosságukkal, könnyed mozgásukkal ifjúi vidámságukkal finom árnyaikkal kiragyognak figurái a konvencionálisan merev festményekből. S bár Leonárdo nem diosekedhet annyi tanitványnyal, mint később Raffaello, de rengetegen próbálták ellesni a majd' minden képen föltünő, azonbam csak a Mona Lisa-tól datált Gioconda mosolyt.

Aktualitás és mitosz cimmel április 20-ig az Országos Széchenyi könyvtár kiállitó termei adnak otthont Leonárdo müveinek.

Matolay Réka

FILM

SOTE Filmklub — SOTE NET ZÖLD terem, Nagyvárad tér 4.

III.18. hétfő	18.3o	BRAZIL r:Terry Gilliam
III.19. kedd	2o.3o	TIME BANOITS (video) r:Terry Gilliam
III.2o. szerda	18.oo	FLYING CIRCUS - válogatás (video) Monty Python
	2o.3o	ÉN SZÉP KIS MOSODÁM r:Stpher Tears
III.21. csüt.	18.oo	JABBERWOCKY (video) r:Terry Gilliam
III.25. hétfő	18.3o	AKI LEGYŐZTE AL CAPONÉT r:Brian De Palma
III.26. kedd	18.oo	THE FURY (video) r:Brian De Palma
	2o.3o	OBESSION r:Brian De Palma
III.27. szerda	18.oo	MÜNCHAUSEN BÁRÓ KALANDJAI r:Terry Gilliam
	2o.3o	ZOO r:Peter Greenaway
III.28. csüt.	18.oo	CARRIE (video) r:Brian De Palma

SOTE-klub — Nagyvárad tér 4.

III.23. szombat	19.oo	Vendég:Vad orchideák Film:1.B.De Palma:Aki legyőzte Al Caponét
III.3o. szombat	19.oo	Vendég:Bikini Film:1.Iatenek a fejünkre estek II. 2.B.De Palma:A háború áldozatai

T klub — Ollói út 22.

Minden csütörtökön 21.oo-o3.oo-ig
Bár , zene , tánc . Jó szórakozást!

TIZENEGYEDIK OLDAL



Két pillanat

Lesüllyedt világunk mozgatja az időt,
mint gyertyák cseppjei,
percenként pergetik előbbre
sivár hétköznapjaink szétzüllött konokságát.
Elénk állt meredten,
mint szobor, mélabús verítékünk utolsó menedéke.
Vergődnünk nehéz már,
hisz elgondolni sem tudjuk
üvöltő gyermekségünk mennyire távolra repített bennünket
a kétségbeesés határait súrolva,
feltépve a begyógyult érzés k eltompült kuszaságát.
Mi szállhatott e verítékégésbe
merített vágányok találkozására
... a végtelenbe?

Lesüllyedt templomok könnyáztatta
falai közt próbálok menekülni,
az értelmetlenség homályába burkolózva,
s lelkemet becsukom a meddő
viták kereszttüze előtt.
Ennyi maradt.
Már nem tudom, hányadik fáradtság ez,
miért nem próbálok érzéseimnek gátat szabni.

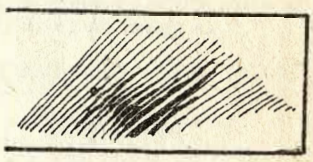

Valóban csak erről lenne szó?

Kovács Zsolt

Egy hónappal ezelőtt már közölt a Támpont két verset a fenti költőtől, de akkor „Ismeretlen" -nek neveztetett. Elnézést kérünk tőle.

---------- FILMKLUB---------
----------FILMKLUB----------
----------FILMKLUB----------

LÁNG Müvelődési központ
Budapest XIII. Rozsnyai út 3.
tel:149-6308

Szombat délutáni filmklub, az előadások 15 órakor kezdődnek.

március 16. Truffaut: Jules és Jim
A filmtörténet egyik legjobb filmje, egy hármas szeretői kaocsolet és egy hatalmas barátság költői-irónikus története.

március 30. Truffaut: Bársonyos bőr
Truffaut egyik sokat vitatott alkotása, amely egy különleges szerelmi háromszög lirai története.

április 13. Godard: Éli az életét
Az újhullám "fenegyerekének" egyik leghiresebb alkotása a film, amelyben egy szép, fiatal, intelligens leány tudatosan vállalja a prostitúciót.

A CSEREPESHÁZ videofilm-vitaklub programja
Budapest, XIV. Vezér utca 28/b.

március 15. Brian DePalma : Nővérek
Vizuális-lélektani remekmű, egy testvérpár hátborzongató története.

március 22. Walerian Borowczyk : Erkölcstelen mesék
"Erkölcstelen magatartások, viszonyok" festői-irónikus bemutatása. Báthory Erzsébetet Picasso gyönyörű-szép unokűja Paloma Picasso játsza...

március 29. Bunuel: Andalúziai kutya
Aranykor
René Clair : Felvonásköz
A szürrealizmus, dadaizmus "legtisztább"remekmüvei.

április 5. Bunuel : A burzsoázia diszkrét bája.
Szatirikus, abszurd, szürrealista fantázia

KÖZGÁZ- Bevezetés a filmmüvészetbe IV.

március 18.	19 óra	Forman: Fekete Péter
	20 óra	Fehér: Szürkület
március 20.	18 "	Kieslowski : Véletlen
március 25.	18 "	Gorard : Himnem-nönem
	20 "	Kachyna : A fül
március 27.	18 "	Sondenberg : Szex, hazugság, video

Kovács Ágnes

FILM

" Bár úszni nem tudok"

"Három kőszivü kisleány!
Ily álomszép időben
nem átall kérni egy mesét,
mely"száll, mint füst a légben."
Mit ér egy árva nyelv, ahol
három szól ellenében!"

Mesék. Csodás és rettentő történetek, amelyek keletkezése az emberi értelemmel egyidős. Ősi hagyományok, tradiciók, félelmek, bölcsességek süritményei a mondatok, mitoszok, játékok. Át meg átszőve misztikummal, babonával, hiedelmekkel. Tisztelgés az ismeretlen, az álom és a tudás előtt.

Miért tart az ember saját gondolatait ól? Miért ez a megmagyarázhatatlan respektálása a logikának, a számoknak?

Van egy teória, miszerint az embertől idegen a beszéd, az irás , olvasás és a számolás. Ösztönösen tiltakozik ellenük, az évezredek során azonban beépültek ismeretvilágába és megpróbálta ezeket ugyanolyan természetes, hagyománnyá varázsolni / e"hozzácsapódott" tudást/ a legendák, regék, szokások által.

A mitoszokat egyik nép sem kérdőjelezi meg, nem kételkedik bennük, feltétel nélkül fogadja el s örökiti tovább.

Ezért szólnak a mesék a szörnyü hétfejü sárkányról,a választási kint hozó hármas útról. Ezért hemzseg minden /és különösen az angol /nyelv bölcs közmondásaiban, szólásaiban millió szám. Számmisztika. Hová vezetnek a gyökerek? Mi ez a relytélyes vonzalom, ami az embert régi idők óta a számokhoz füzi? Oly nagy találmánya a számolás a világnak /?/, hogy mitoszok, rituálék százai kapcsolódnak hozzá.

Biztonságosabb az élet, ha megregulázott. /?/Ha pontosan leirt szabályokkal látjuk el. csakúgy, mint a játékokat. Aki felcseréli a mese szereplőit, eseményeit, aki megváltoztaja a tabunak számitó szabályokat, az életképtelenné válik,"kiesik" meghal.

Az élet legnagyobb játéka a halál.

Ezért kell véresen komolyan venni a meséket, komolyan a tudást, a számolást. /Tudud , hogy hány levél van a fán?/

Mint , mikor Alice elindul csodaországba és gyermeki tulajdonságai nagyitódnak fel sorozatban. A borzalommal eltöltő állandó növés és változás /Maszat önvizsgálódásai/, az örökös kiváncsiság, a játékok és azok jelentésének felfedezése.

A soha meg nem ismerhető halál sokkoló gondolata, a rettegés az egyre jobban átlátott és egyre érthetetlenebb számoktól / a végtelentől/, nos ez az, amin egy idő után hiábavaló gondolkodni, ez az, ami elnyomva ül, s fulladozik a lélek mélyén. Ám előtör a megfejthetetlen álmokban, a mesékben, az ösztönösen /?/ használt szavakban.

Erre utal szerintem minden képkockája, minden mondata /Száma/ Peter Greenaway filmjének. Sajátos történetté gyúrva és mesterien elbeszélve örökölt hétköznapjainkat.

"Igy nőtt, szövődött a mese,
amig a perc haladt.
Most vége. Összefüztem a
fura-szin szálakat,
s vig csolnakunk már hazatart
az alkonypir alatt."



/ Drawning by numbers , r:P. Greenaway, A fenti idézetek L. Carroll müvéből származnak/

— Kovács Ágnes

FILM

Jancsó Miklós : Isten hátrafelé megy

Áznak a magyarok!

Forgatás a filmben, Gyakori ötlet, de ezúttal az "igazi" stáb áll saját kamerái elé. Visszafelé pörögnek a képek, a forgatókönyviró /Hernádi Gyula/ és arendező / Jancsó Miklós/ meghal, mielőtt még látszólag elkezdhetné a munkát. Azért a film megszületik és utólag meg is magyarázódik. Ebben hasonlit témájára: a magyar történelem utóbbi pár és jósolt eljövendő esztendejére.

Tudni kell az elmult esztendőkben mikor , ki volt ellenzéki, besúgó, vagy éppen haladó szellemiség, hogy a jelképek mikor, mit jelentettek és megsejteni, hogy mit fognak jelenteni. Totteink magyarázatot követelnek, vagy legalábbis kapnak e napokban unos-untalan.

Jancsó kitünő szereplőgárdát mozgat meg, de a "filmbeli " szinészek fertőzöttek nem mentesek a szólamoktól, a bevált toposzokkal gyalázkodnak a hajdani éltetés helyett. Dörner György és / a kissé meteósan maradt / Eperjes Karcs -két helyi vagánybolecsöppenek egy kommunista konspiráció kellős közepébe.
A sötét multú igazhitőek célja:/ki tudja melyik / rendszer visszaállitása. Western filmekbe illő összecsapás az új /demokrat/?// országfiakkal, amelyben két hősünk izgalmas kalandokat él át, de sajnos túl nem. Elbuknak, sorsuk a szerzőpároséhoz hasonló. Lelövik őket. Es az összeesküvők?

Moszkvában tüntetések zajlanak, Gorbacsovot kivégzik. Hála a televiziónak egyenesbe láthatja /ezt is/ német, magyar, amerikai egyaránt. /Jancsóék nem is sejthették a forgatásnál,ez a gondolata a filmnek mennyire rimmel e napokra/. Szóval az orosz /szovjet?/ katonák rendet teremtenek, komcsi, demokrata együtt hullik el.
Dehát ez csak egy film!

Nyugodtan nézegethetjük az első vetités után a stáb vidámkodását. S minthogy lezárult valami, jön a magyarázat, ami a filmbenjó,"kinnt" káros, mert természetes.
Végül ismét pereg a dob, kivégzés szagot árasztva az utolsó képe kockákhoz.
Film egy csak ez ... dehát ?

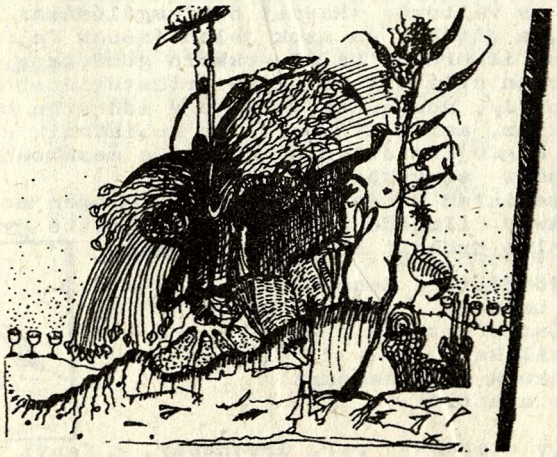

Robert Nye: Faust

Egy ismeretlen név és egy ismert cím elég lehet ahhoz, hogy leemeljük a polcról ezt a kis fekete könyvet. Az első kérdés ami fölmerül bennünk az, hogy mi köze ennek "a" Fausthoz? Goethe ezzel a művével mítoszt teremtett. Aki ma leírja a Faust nevet, mítoszt idéz. S akkor előbukkan egy idegen (legalábbis számunkra az) és úgy tesz, mintha meg akarná kerülni ezt a tényt. Veszélyes játékba kezd, még veszélyesebb eszközökkel. Egyik kritikusa szerint Robert Nye vidáman, mélyrehatóan, mélyenszántóan, könnyedén, elegánsan, mocskosan, heroikusan és antiheroikusan, bohózatilag, tragikusan és áhitatosan visszanyúl egy mítoszhoz és egy komédia keretei közt sírba helyezi azt.

A huszadik században minden átértékelődött, miért éppen a klasszikus humanista eszmények vészelték volna át ezt az értékválságot? Nye mítoszt rombol. Hőse, Faust nem más,mint egy jó képességű hajdani teológiahallgató, aki beleszeret az ördög képzetébe és varázsló akar lenni. A varázslás persze nem megy, sehogy se sikerül, és Faust a pohár után nyúl. Részegen az ember varázslatosnak látja a világot, seggrészegen pedig azt hiszi, hogy ő műve a varázslat. Végül aztán olyasmiket kezd látni, amiket senki más, például ferences barátokat. Csöng a füle. Satöbbi. Eladja lelkét az ördögnek, vagyis ezt állítja. Meg is magyarázza, miért: "Az ember nem születik szabadnak, az ember egy báb. Az emberek zsinegen táncolnak, aminek a vége Isten ujja köré van csavarva. A lelkük a zsineg. És az ördögnek ollója van.Ollója!" A pokol szerinte Isten nélküli szabadság. Várakozással tekint elébe. De fél is tőle. Nem másért, csak mert szereti a napot. Elindul Rómába. Senki sem tudja pontosan a célját. Egyik kisérőjének meggyőződése, hogy feloldozást kérni megy a pápához, a másiknak Faust azt bizonygatja, hogy azért mennek, hogy megöljék a pápát. Végülis egyáltalán nem fontos, hogy miért mennek Rómába. Kiséri trójai (vagy máshonnani) szép Heléna, a famulusa (aki ezt az egész történetet leírja) és a két lány. A két lány csak azért, hogy ebben a bűzben, mocsokban, fertőben erkölcstelenségben legyen egy kis szépség is. De ez is csak látszat. A lányok csak kívülről tisztták és szépek, mert belül ugyanolyan mocskosak és romlottak mint a furunkulusát kenegető Faust, vagy a roskadásig festett, repedezett Heléna. A fekete köpeny itt is szimbólum: a kosz és a bűz szimbóluma.

Nye könyve zsonglőrmutatvány és ingerlő fricska. Minden csupa bizonytalanság, mindenki kicsúszik a kezünkből.Robert Nye játszik és játékra hív minket, miközben kötélen táncol. Itt az olvasónak saját véleményt kell alkotnia. A történészek által feltárt, Georg Sabelra (Johann Faustra) vonatkozó tényértékű adatok mind megvannak ebben a regényben, de Nye olyan ügyesen manipulál, hogy sikerül egy homlokegyenest ellentmondó történetet konstruálnia. Ez a "sátáni" változat próbára teszi, hogy mennyire erősen ragaszkodunk a "nagy" változathoz.

A regény egyik kritikusa szerint "Nyé,teljes históriai és ideológiai vértezetben,de kötéltáncosi elegancuával egyensúlyoz át a közönségesség szakadéka fölött,mégpedig úgy, hogy nemcsak a lába elé néz, hanem olykor a mélybe is.



KEDVES VERSEK

Nem titkolt örömmel vettem tudomásul a hirt, hogy bábáskodhatok egy új rovat születésénél. Remélem nem ez lesz az utolsó. Sokan vagyunk olyanok,gondolom,akiket egy vagy több vers nagyon megtalált,sorai sok év után is bennünk csengenek aztán elővesszük egy borús őszi reggelen, vagy az Est takarójával magunkra húzzuk a Rímek rítmusát. Leporolom hát a verseskötetet,kiveszem az elsárgult könyvjelző-feniket,emlékek tolulnak fel, jó egy kicsit e l r é v e d n i e b b e n , az i d ő t l e n s é g b e n, megizlelni,megforgatni a Szó zamatát,hagyni ,hogy Útra keljen és megérintse akit talál.
Néhány verset kiválasztottam az én KEDVES VERSEIMBÖL, nincs sorrend ,hogy ezt vagy azt jobban szeretem,inkább más -- képp. Örömmel várom mások kedves verseit is.

Ady Endre: KI LÁTOTT ENGEM ?

Volt nálamnál már haragosabb Élet?
S haragudtam-e vagy csak hitem tévedt?

Szivem vajon nem szent harag verője?
Vagyok csakugyan dühök keverője?

Kit mutatok s mit kutató szemeknek?
Nem csalom-e azokat akik szeretnek?

Szeretem-e azokat,kiknek mondom?
Méltán gerjeszt haragot büszke gondom?

Ennen dühöm nem csak piros káprázat?
S azok forrók,kik közelemben fáznak?

Bolond tüzem alágyújt-e szíveknek?
Szeretnek-e ,kik szerelmet lihegnek?

Csókos szám miért tör szitokba rögtön?
Nem tenyeremet rejti csak az öklöm?

Pótolnak-e életet élet-morzsák?
Érdemlem-e szánásnak csúnya sorsát?

Szabad-e engem hidegen megértni?
Szabad közönnyel előlem kitérni?

Gerjedt lelkemnek ki látta valóját?
Ki lát,szivem,sebes és örök jóság?

Istenülő vágyaimba ki látott?
Óh,vak szivű,hideg szemü barátok.

SZÍNHÁZ Tari Kriszta

GEORG BÜCHNER:LEONCE ÉS LÉNA

A komédia a mult század első felében készült a korán meghalt szerző huszas éveinek elején,és ma Eszenyi Enikő rendezésében kel életre az Odry szinpadon.
A kezdet:egy életunt,cinikus,álbölcselkedő királyfi és egy fehér csipkébe bujtatott szenvedés"kinek tavasz az arcán és tél a szivében ,vagy a bukásra itélt Roma gyönyörben meghasonlott császár lelke,s az álom cipőben járo "végtelenül szépés végtelenül szellemtelen" királylány,közelgő frigye.
A vég:két szinész ki felénk néz s csak annyit mond:"Játszunk szinházat!".... ez a szinház pedig illékony,légies,lebegő.Szépség a humor szőttesében.Finom,szinpompás,holdsugaras.Egy levélrezdülésnyi élet,fájdalmas rezonanciákkal.
Valojában végig szinházasdit játszottak,nem csak a szinész játszott de a szerep is szinésszé lett.Leonce és Léna játszott a rideg vaspalotának,a kék égnek,az erdő csendjének,játszott magának s egymásnak,játszott a szinpadnak s nekünk nézőknek.Ebből ők csak egymás játékát nem ismerik fel,a maszk lehull,a test megmozdul s az arc megtalálja arcát,a kéz kezét,Leonce Lénát.

TIZENEGYEDIK Lyuk

Az üstökös

Jön, jön, jön az üstökös
Megy, megy, megy az üstökös

-Só-



Szeretettel várjuk további alternativ költők művelt

KOMOLY ZENE

MÁRCIUSI KONCERTAJÁNLAT: A TAVASZI FESZTIVÁL JEGYÉBEN

18. h.	A Bartók Vonósnégyes hangversenye Bartók: 6. vonósnégyes 4. vonósnégyes	Bartók Emlékház 17.oo
19. k.	Budapesti Strauss Zenekar -vez: Bogár István, km: Kiss-Domokos Judit/gordonka/- Johann Strauss műveiből játszik.	Nemzeti Galéria 13.oo
	Az Ed Mann Sextet jazz-estje	Petőfi Csarnok 2o.oo
2o. sze.	Magyar Szimfonikus Zenekar -vez: Medveczky Adám- Schubert: 4. szimfónia Rossini: Stabat Mater	Zeneakadémia 19.oo
21. cs.	Arbeau Historikus Táncszínház 16. századi udvari táncok Arbeau, Negri és Caroso tánckönyvei alapján. Magyar és európai reneszánsz vokális zene szólóhangra és kvartettre.	Óbudai Társaskör 19.3o
24. v.	Budapesti Fesztiválzenekar -vez: Fischer Iván- Mozart: A varázsfuvola - hangversenyelőadás	Kongresszusi Központ 2o.oo
25. h.	Hamari Júlia/ének/ és Némethy Attila/mongora/ hangversenye Bartók műveiből.	Bartók Emlékház 18.oo
26. k.	Concertus Hungaricus -km: Thomas Zehetmair/hegedű/- Mozart: G-dúr szimfónia D-dúr hegedűverseny Csajkovszkij: Vonósszerenád	Zeneakadémia 19.3o
27. sze.	Sárközy Gergely/gitár/ Flamenco-estje	Pesti Vigadó 2o.oo
28. cs.	Takács Tamara/ének/ és Jandó Jenő/zongora/ Debussy, Ravel és Kodály művei	Zeneakadémia 19.3o
	A lo éves Mandel Quartet historikus hangszereken játszik. Középkori dalok és táncok észak-itáliai kéziratokból, Zarándokénekek a 14. századból, Régi magyar táncok, Corrette, Castello és Vivaldi művei.	Óbudai Társaskör 19.3o
29. p.	Klukon Edit és Ránki Dezső/zongora/, valamint a Tomkins Énekegyüttes hangversenye Liszt: Faust szimfónia - kétzongorás változat Via crucis	Zeneakadémia 19.3o
	Marielle Nordmann hárfaestje Handel, Dussek, F. Dizi, W. Posse, G. Pierné, Debussy, Enescu, G. Faure műveiből.	MTA Kongresszusi Terem 19.3o
3o. szo.	Capella Savaria Handel: János Passió ~~Mozart: Regina coeli~~ Te Deum	Zeneakadémia 19.3o
31. v.	A Magyar Rádió Szimfónikus Zenekara -vez: Ligeti András- Szkrjabin: Az extázis költeménye Orff: Carmina Burana	Kongresszusi Központ 2o.oo

IDEGENNYELVŰ LAPSZEMLE

ALICE

Woody Allen legújabb filmje megpróbál példát mutatni arra, hogy a mai Amerikában is lehet értékes életet élni. A megfogandó három jótanács, amit a film sugall, a következő: ismerd meg magad, feledkezz meg a világról és segitsd az embereket. A cimszereplő, akit Mia Farrow alakit, egy elkényeztetett New York-külvárosi hölgy, aki napjait leginkább unatkozással tölti. Egy hatalmas lakásban él jóképű férjével, imádnivaló gyerekeivel és egy házvezetőnővel, aki elég szörnyen néz ki. Magában egyre inkább arra gyanakszik- őt igen, de a nézőt egyáltalán nem meglepve-, hogy élete teljesen üres és álszent. Gyanakvását a filmben állandó hátfájása jelképezi, melyet jól fizetett orvosai se megmagyarázni, sem enyhíteni nem tudnak. Elkeseredésében /vagy egyszerűen csak unalmában/ Dr. Yunghoz fordul, aki a kinai negyed egy fénytelen, szűk lakásában fogadja betegeit. Szerinte Alico problémája nem fizikai, hanem lelki eredetű és különböző füveket ad neki, hogy kiűzze testéből a rossz szellemet és megszabaditsa a fájdalomtól. Az egyiktől láthatatlanná válik, a másik első barátja szellemét idézi elé. Van olyan, amelyik szexuálisan agresszivvé teszi és segit megkapnia azt a férfit, akit "kinézett" magának és van olyan is, amely a férfiak számára ellenálhatatlanná teszi.
E képzeletbeli epizódok sorozata ráébreszti, hogy élete menynyire mesterkélt és mennyire eltávolodott katolikus neveltetésének tiszta ideáljától, hogy mennyivel több szeretetre vágyik, mint amennyit kap és férje milyen egy visszataszitó senki tulajdonképpen. Ez az önfelfedező utazás azzal végződik, hogy Alice felcsap irgalmasnővérnek: Indiába megy, hogy találkozzon nővérével, Teresával és visszatér New Yorkba, hogy szegényeket segitő jótékonysági munkát végezzen. Élete új fejleményeit két pletykásnyelvű barátnőjének elmondásából ismerjük meg, miközben a képen ő látható. Egyikük meg is jegyzi: "Nagyszerüen néz ki!" A film végén már egy egyszerü lakásban találjuk, farmert és pulóvert visel és arcát nem csúfitja amink.

Bár újra élvezhetjük Woody Allen jellegzetes humorát, amelyet utolsó filmjeiben ugyancsak mellőzött, a film egészében mégsem vigjáték, hanem egy gegekkel megtűzdelt szentbeszéd. Néhány fantáziakép igazán komikus: egyikükben például anélkül, hogy tudna arról, hogy mi történik vele, a szelid Alice vad csábitóvá válik és kétértelmű mondatokat suttog egy férfi fülébe, akivel akkor találkozik először, amikor mindketten gyerekikre várnak az iskola előtt, padon ülve. . Az ilyen pillanatok juttatják az ember eszébe, milyen remek dolgokat is tud csinálni Woody Allen. Ezeknek őt is rá kéne ébresztenie arra, hogy nem mindig szükséges megválnia a nézők által annyira szeretett humortól. Vegye egyszerüen úgy, hogy egyfajta jótékonyság az, ha az emberekenk igy szerez örömet.



A New Yorkerből fordította:
Rádnai Márton

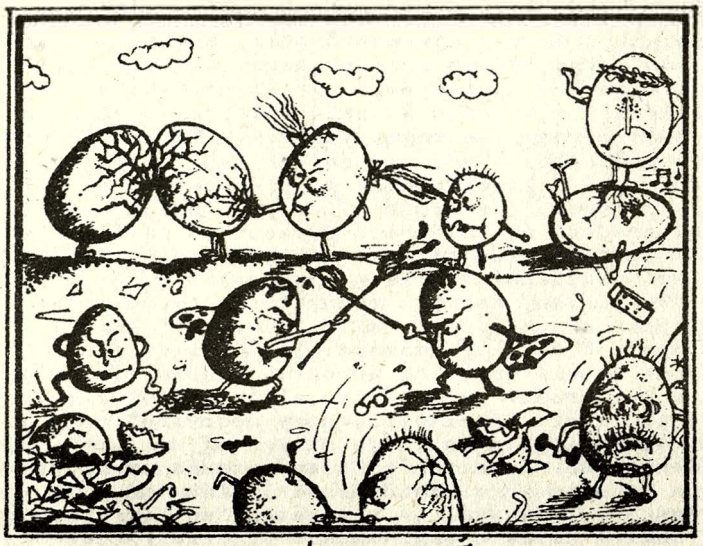

TOJÁSBALHÉ

Felelős kiadó: Kupcsik József
Szerkesztette: Nagy Anna és Szendi Sándor
Grafika: Nagy Anna
Készült a BKE nyomdájában
1000 példányban
Nyomdavezető: Jász József

Szerkesztőségi szoba a BKE főépület I.em.159-ben
Következő lapzárta:
március 29. 17óra

91/167